

Sygn. akt XXI Pa 337/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXI Wydział Pracy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Kosicka (spr.)
Sędziowie:	SO Bogumił Patulski SO Monika Sawa
Protokolant:	sekr. sądowy Ewelina Truszkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 października 2016 r. w Warszawie

sprawy z powództwa S. K.

przeciwko Skarbowi Państwa - Ministerstwu Skarbu Państwa w Warszawie

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy - Żoliborza VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie

z dnia 2 lutego 2016 roku sygn. akt VII P 69/15

I. oddala apelację;

II. przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie r.pr. J. D. wynagrodzenie za reprezentowanie powoda z urzędu w kwocie 450 zł (czterysta pięćdziesiąt złotych) podwyższonej o podatek od towarów i usług (VAT).

sygn. akt XXI Pa 337/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 2 lutego 2016 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Żoliborza w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił wniosek powoda S. K. o zwolnienie od kosztów sądowych, oddalił powództwo główne i ewentualne oraz przyznał ze środków Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla Warszawy-Żoliborza w Warszawie na rzecz radcy prawnego J. D. (ustanowionego z urzędu pełnomocnika powoda) kwotę 2214 zł obejmującą należny podatek VAT, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej.

Sąd ten ustalił, że powód S. K. pozwem skierowanym przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Ministra Skarbu Państwa wniósł o zasądzenie kwoty 16 200 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia odpisu pozwu stronie pozwanej do dnia zapłaty oraz alternatywie kwoty 200 zł tytułem wynagrodzenia za umorzone akcje. Nadto

wniósł o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że był pracownikiem Huty (...) przekształconej w spółkę Huta (...) S.A. (obecnie Agencja (...) S.A.) przez 34 lata. Podniósł, że w 2001 r. Zarząd spółki działając w imieniu Skarbu Państwa rozpoczął nieodpłatne zbywanie akcji spółki na podstawie i w trybie ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji. Powód na podstawie art. 36 w/w ustawy był uprawniony do nabycia 20 akcji o wartości ok. 16 200 zł, a prawo do nieodpłatnego nabycia akcji spółki mogło być realizowane w okresie od 10 stycznia 2002 r. do dnia 25 listopada 2002 r. Nadto wskazywał, że zgodnie z treścią ogłoszenia zamieszczonego w gazecie „Rzeczpospolita” w wydaniu z dnia 6 listopada 2001 r. skorzystanie z prawa nabycia akcji, było uzależnione od stawienia się osoby uprawnionej we wskazanym przez spółkę terminie i miejscu. Powód zaznaczył, że w zakreślonym przez Zarząd terminie do odbioru akcji nie był w stanie tego zrobić z przyczyn od siebie niezależnych, albowiem w tamtym czasie doznał znacznego pogorszenia stanu zdrowia na skutek doznanego wypadku komunikacyjnego. W czasie kiedy upływał ostatni termin do odbioru akcji, tj. w okresie od 14 listopada 2002 r. do 5 grudnia 2002 r. powód wskazał, że przybywał na oddziale wewnętrznym Szpitala (...). J. P. w W.. Podał ponadto, że zarówno zarząd spółki jak i strona pozwana nie wyznaczyli dodatkowych terminów dla osób, które ze względu na niezawinione okoliczności nie były w stanie odebrać akcji pracowniczych w pierwotnie zakreślonych terminach. Powód niezwłocznie po powzięciu informacji o przysługującym mu prawie do odszkodowania wystąpił z wnioskiem o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w celu dochodzenia roszczenia. Zaznaczył także, że w latach 2006-2014 podejmowane były uchwały o umorzeniu akcji pracowniczych w spółce, w której był zatrudniony. Odbывало się to za zapłatą wynagrodzenia w wysokości 10,00 zł za umorzoną akcję. Powód podał ponadto, że został pozbawiony możliwości skorzystania z powyższych uprawnień na skutek nieuzasadnionej odmowy wydania akcji pracowniczych przez stronę pozwaną działającą za pośrednictwem zarządu spółki, mimo iż wykazał że nie odebrał akcji w określonym terminie z przyczyn od siebie niezależnych. Powód w pozwie zawarł również wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych. Na rozprawie w dniu 15 października 2015 r. pełnomocnik powoda sprecyzował powództwo w ten sposób, że wskazał iż roszczenie w wysokości 200,00 zł jest roszczeniem ewentualnym do kwoty 16 200,00 zł.

Skarb Państwa reprezentowany przez Ministra Skarbu Państwa w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda kosztów postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu strona pozwana podniosła zarzut przedawnienia roszczenia wskazując, że Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z dnia 21 listopada 2012 r. orzekł, że roszczenie o odszkodowanie z tytułu utraty prawa nieodpłatnego nabycia akcji ulega przedawnieniu na podstawie art. 291 §1 k.p. Roszczenie było wymagalne na 25 listopada 2002 r., w tym dniu upłynął bowiem termin przyrzeczonego wydania akcji oraz nastąpiło przekształcenie roszczenia o wydanie akcji w roszczenie odszkodowawcze. Strona pozwana wskazała, że trzyletni termin przedawnienia w niniejszej sprawie upłynął w dniu 25 listopada 2005 r. Z ostrożności procesowej podniosła zarzut braku legitymacji procesowej po stronie powoda, wobec braku wykazania przez niego złożenia oświadczenia o zamiarze nabycia akcji pracowniczych. Strona pozwana podała również, że niezależnie od powyższego w przedmiotowej sprawie brak jest przesłanek do zasądzenia odszkodowania na podstawie art. 471 k.c. z uwagi na fakt, że brak powstania uprawnienia po stronie powoda wynika z następstw okoliczności, za które pozwany (dłużnik) nie ponosi odpowiedzialności. W ocenie strony pozwanej powód nie udowodnił faktu poniesienia szkody, jej wysokości, winy pozwanego oraz adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy działaniem strony pozwanej, a zdarzeniem, z którego powód wywodzi szkodę, jak również ustalona przez powoda kwota odszkodowania 16 200 zł nie została poparta żadnymi dowodami.

Pismem procesowym z dnia 14 stycznia 2016 r. strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa ewentualnego o zapłatę kwoty 200 zł. W uzasadnieniu strona pozwana wskazała m.in., że skoro powodowi nie przysługiwało prawo do nieodpłatnego nabycia akcji Skarbu Państwa to w konsekwencji nie mógł on ich skutecznie nabyć, a następnie nie był uprawniony do ich umorzenia w 2014 roku na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia spółki Agencji (...) SA. z siedzibą w W..

Sąd Rejonowy ustalił, że S. K., był zatrudniony w Państwowym Przedsiębiorstwie Huta (...), następnie przekształconym w spółkę Huta (...) S.A. obecnie działającej pod firmą Agencja (...) SA. w okresie od dnia 22 stycznia 1959 r. do dnia 30 września 1992 r.

W dniu 20 maja 1997 r. Zarząd Agencji (...) SA. z siedzibą w W. (dawna Huta (...)) wezwał w imieniu Ministra Skarbu Państwa osoby uprawnione do nieodpłatnego nabycia akcji Spółki do złożenia najpóźniej do 8 lipca 1997 r. pisemnego oświadczenia o zamiarze ich nabycia.

W dniu 26 maja 1997 r. S. K. złożył oświadczenie, w którym wyraził zamiar nabycia nieodpłatnie akcji Spółki Agencji (...) SA. należącej do Skarbu Państwa wraz z zaświadczeniami o okresie zatrudnienia w Państwowym Przedsiębiorstwie Huta (...) oraz w Hucie (...) S.A.

S. K. w okresie od dnia 26 kwietnia 2000 r. do dnia 6 maja 2000 r. był hospitalizowany w Szpitalu (...) w W. z powodu złamania II, III, IV i V kości śródstopia prawego oraz ze względu na stan po złamaniu podudzia prawego.

W dniu 6 listopada 2001 r. Zarząd Agencji (...) SA. z siedzibą w W. działając w imieniu Ministra Skarbu Państwa ogłosił na portalu www.rzeczpospolita.pl komunikat o przystąpieniu do nieodpłatnego zbywania uprawnionym pracownikom w liczbie 1 026 750, akcji serii A Spółki Akcyjnej Agencji (...) w W. o wartości nominalnej 10 zł każda. W punkcie 6 komunikatu wskazano, że prawo do nieodpłatnego nabycia akcji może być realizowane do dnia 24 listopada 2002 roku, po tej zaś dacie prawo to wygasa.

Ministerstwo Skarbu Państwa w dniu 8 stycznia 2002 r. wydało instrukcję dla osób podpisujących na podstawie pełnomocnictwa Ministra Skarbu Państwa umowy nieodpłatnego zbycia akcji/udziałów z uprawnionymi pracownikami, rolnikami lub rybakami. W instrukcji wskazano m.in. że warunkiem podpisania umowy nieodpłatnego zbycia akcji/udziałów jest złożenie oświadczenia o treści zgodnej ze wzorem przesłanym przez (...), natomiast data złożenia w/w oświadczenia nie może być późniejsza, niż data zawarcia umowy. W punkcie 7 instrukcji określono, że w przypadku, gdy uprawniony pracownik, rolnik lub rybak nie mógłby osobiście podpisać umowy nieodpłatnego zbycia akcji/udziałów, istnieje możliwość dokonania tej czynności za pośrednictwem osoby, której jedna z w/w osób udzieli stosownego pełnomocnictwa. W instrukcji ustalono, że ostatecznym terminem na realizację prawa do nieodpłatnego nabycia akcji/udziałów jest dzień 24 listopada 2002 r.

Zarząd Agencji (...) z siedzibą w W. w dniu 28 maja 2002 r. na portalu www.gazeta.pl ponownie ogłosił komunikat o przystąpieniu do nieodpłatnego zbywania uprawnionym pracownikom w liczbie 1 026 750, akcji serii A Spółki Akcyjnej Agencji (...) w W. o wartości nominalnej 10 zł każda. Ostateczny termin nieodpłatnego nabycia akcji upływał w dniu 24 listopada 2002 r., po tej dacie prawo to wygasło.

W okresie od dnia 14 listopada 2002 r. do dnia 5 grudnia 2002 r. powód ponownie przebywał w Szpitalu (...) w W. z rozpoznaniem przerostu prostaty i choroby wrzodowej dwunastnicy.

S. K. w okresie od dnia 27 września 2005 r. do dnia 5 października 2005 r. przebywał na Oddziale (...) Ogólnej i Naczyniowej w Szpitalu (...) w W., z powodu urazu głowy, wstrząśnienia mózgu oraz stłuczenia stawu kolanowego lewego.

S. K. nie odebrał przysługujących mu nieodpłatnych akcji Spółki Akcyjnej Agencji (...) w W..

S. K. posiadał informację o możliwości podjęcia nieodpłatnych akcji. Informację czerpał z lokalnej gazety. Dowiedział się o utraconym prawie do akcji około 18 lat temu.

Postanowieniem z dnia 22 lipca 2014 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy-Żoliborza w Warszawie II Wydział Cywilny ustanowił dla S. K. radcę prawnego z urzędu celem wniesienia pozwu przeciwko Skarbowi Państwa o zapłatę z tytułu odszkodowania za utratę prawa do nieodpłatnego nabycia akcji pracowniczych.

Sąd Rejonowy wskazał, że powyższych ustaleń dokonał na podstawie dokumentów, zebranych w aktach sprawy, a także przesłuchaniu powoda S. K., gdyż jak wskazał zasługiwały one na wiarę w całości, gdyż były spójne, logiczne i znalazły potwierdzenie w dokumentach zebranych w aktach sprawy.

Sąd Rejonowy uznał, że powództwo główne oraz ewentualne podlegało oddaleniu.

Na wstępie odniósł się do podniesionego przez stronę pozwaną zarzutu przedawnienia roszczenia dochodzonego przez powoda. Wskazał, że zgodnie z uchwałą 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2012 roku, I PZP 1/12 (LEX nr 1227031) roszczenie o odszkodowanie od pracodawcy z tytułu utraty prawa do nieodpłatnego nabycia akcji ulega przedawnieniu na podstawie art. 291 § 1 k.p. Uzasadniając w/w uchwałą Sąd Najwyższy wskazał, że „obowiązki pracodawcy w zakresie procedury nieodpłatnego udostępniania akcji wynikają ze stosunku pracy, bowiem mają samodzielną podstawę w ustawie i w tym znaczeniu są niezależne od umowy zawieranej przez Skarb Państwa z pracodawcą dla realizacji prawa pracowników do akcji. Uzasadnione jest zatem ostatnie orzecznictwo przyjmujące, że roszczenie o odszkodowanie od pracodawcy z tytułu utraty prawa do nieodpłatnego nabycia akcji ulega przedawnieniu na zasadach określonych w art. 291 § 1 k.p. (wyroki Sądu Najwyższego: z 8 maja 2012 r., I PK 211/11, LEX nr 1214327; z 8 maja 2012 r., I PK 213/11, LEX nr 1214328; z 8 maja 2012 r., I PK 226/11, LEX nr 1214329; z 14 czerwca 2012 r., I PK 225/11, LEX nr 1219496)\".

Sąd wskazał, że stosownie do treści art. 291 § 1 k.p. roszczenia ze stosunku pracy ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne, a zatem w niniejszej sprawie jak wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie termin do nabywania nieodpłatnych akcji pracowniczych upłynął w dniu 24 listopada 2002 r. Sąd podzielił stanowisko strony pozwanej, że roszczenie o odszkodowanie z tytułu niewydania akcji pracowniczych stało się wymagalne dnia następnego, tj. 25 listopada 2002 r.

Sąd Rejonowy stwierdził, że roszczenie powoda uległo przedawnieniu w dniu 25 listopada 2005 r., a więc przed dniem wytoczenia niniejszego powództwa, tj. przed dniem 27 października 2014 r. Za nietrafną Sąd uznał argumentację podnoszoną przez pełnomocnika powoda, który wskazywał na orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2014 r. zgodnie z którym początek terminu przedawnienia roszczenia odszkodowawczego, z tytułu niewykonania przez Skarb Państwa obowiązku wezwania uprawnionych do złożenia oświadczenia o skorzystaniu z prawa do nabycia akcji powinien być zależny od świadomości wierzyciela, czyli od momentu, w którym dowiedział się o utraconym prawie akcji skutkiem niewykonania zobowiązania przez dłużnika.

Sąd I instancji odniósł się następnie do twierdzeń pełnomocnika powoda który wskazywał, że niewykonanie zobowiązania przez Skarb Państwa miałyby polegać na braku zawiadomienia powoda o przysługującym mu prawie, jak również na nie wyznaczeniu dodatkowego terminu dla osób, które ze względu na niezawinione okoliczności nie były w stanie skorzystać z przysługującego im prawa w przepisany terminie.

Sąd przywołał treść art. 36 ust. 1. ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji zgodnie z którym uprawnionym pracownikom przysługuje prawo do nieodpłatnego nabycia, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, do 15% akcji objętych przez Skarb Państwa w dniu wpisania spółki do rejestru. W myśl art. 36 ust. 5. ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji Minister właściwy do spraw Skarbu Państwa określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady podziału uprawnionych pracowników na grupy i ustalenia liczby akcji przypadających na każdą z tych grup oraz tryb nabywania akcji przez uprawnionych pracowników.

Odwołał się nadto do § 3 (wydanego na podstawie art. 36 ust. 5 ww. ustawy) rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa z dnia 3 kwietnia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad podziału uprawnionych pracowników na grupy, ustalania liczby akcji przypadających na każdą z tych grup oraz trybu nabywania akcji przez uprawnionych pracowników zgodnie z którym Minister Skarbu Państwa niezwłocznie po sporządzaniu aktu komercjalizacji wezwie uprawnionych pracowników do składania oświadczeń, o których mowa w § 4 ust. 1. Wezwania dokonuje się przez ogłoszenie w dzienniku o zasięgu ogólnokrajowym i dzienniku lokalnym poprzez wywieszenie ogłoszenia w siedzibie spółki i we wszystkich jej zakładach lub oddziałach. Wezwanie może być także rozpowszechniane w inny zwyczajowo przyjęty

sposób. Podał nadto, że stosownie do § 8 ust. 5 w/w rozporządzenia Minister Skarbu Państwa ponowi ogłoszenie po upływie połowy okresu do nabywania akcji przez uprawnionych pracowników.

Sąd Rejonowy uznał, że strona pozwana dopełniła obowiązku wynikającego z rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa z dnia 3 kwietnia 1997 r., albowiem dwukrotnie wzywała osoby uprawnione do nabywania nieodpłatnych akcji Spółki Akcyjnej Agencji (...) w W.. Pierwszy komunikat został opublikowany w dniu 6 listopada 2001 r., który to został ponowiony w dniu 28 maja 2002 r., a więc w połowie okresu wyznaczonego do nabywania akcji, który przypadał na dzień 24 listopada 2002 r. Sąd podkreślił nadto, że brak jest przepisów, które nakazywałyby stronie pozwanej wzywanie do nabywania akcji uprawnionych osób poprzez ich indywidualne powiadomienia, bądź wyznaczanie osobom, które nie skorzystały z przysługującego im prawa w określonym terminie z przyczyn przez siebie niezawinionych. Zaakcentował również, że zgodnie z instrukcją nabywania akcji istniała możliwość nieodpłatnego nabycia przysługujących akcji poprzez pełnomocnika, czego powód nie uczynił. Tym samym w ocenie Sądu Rejonowego chybione było twierdzenie pełnomocnika powoda jakoby jego mocodawca nie mógł dokonać nieodpłatnego nabycia przysługujących mu akcji w przepisany terminie, gdyż w tamtym czasie z powodu urazu narządu ruchu był hospitalizowany. Nieprawdziwa w ocenie Sądu I instancji okazała się także wskazywana przez pełnomocnika powoda data, w której S. K. miał rzekomo powziąć informację o przysługującym mu prawie do akcji tj. 2013 rok, albowiem jak zeznał powód o utraconym prawie do akcji dowiedział się już 18 lat temu z lokalnej gazety. Już choćby z powyższych względów należało uznać roszczenie powoda za bezzasadne, jako przedawnione.

Sąd Rejonowy odnosząc się na marginesie do podnoszonego przez stronę pozwaną zarzutu braku legitymacji czynnej po stronie powodowej, z uwagi na brak wykazania przez powoda złożenia oświadczenia o zamiarze nabycia akcji pracowniczych stwierdził, że zarzut ten okazał się nieprawdziwy. Jak wynika bowiem z dokumentów przedłożonych przez Agencję (...) SA. S. K. złożył w/w oświadczenie wraz z wymaganymi zaświadczeniami w dniu 26 maja 1997 r.

Przechodząc do roszczenia ewentualnego zgłoszonego przez pełnomocnika powoda na rozprawie w dniu 15 października 2015 r. o zapłatę kwoty 200 zł tytułem odszkodowania za umorzenie akcji pracowniczych w 2014 r. Sąd podzielił stanowisko wyrażone przez stronę pozwaną, że skoro bezzasadnym jest roszczenie powoda o odszkodowanie za nie wydanie akcji pracowniczych to nie sposób jest uznać że był on uprawniony do wynagrodzenia za ich umorzenie na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia spółki Agencji (...) SA. w W..

Z powyższych względów Sąd Rejonowy oddalił powództwo główne oraz ewentualne w całości. Wskazał, że w punkcie 1. sentencji wyroku oddalił wnioski powoda o zwolnienie od kosztów sądowych, gdyż zgodnie z utrwalonym poglądem Sądu Najwyższego, wyrażonym w postanowieniu z dnia 28 stycznia 1981 r., sygn. IV PZ 5/81: warunkiem zwolnienia od kosztów sądowych jest z jednej strony wykazanie, że na stronie ciąży obowiązek uiszczenia konkretnych opłat sądowych, a z drugiej, że nie może ich uiścić bez uszczerbku dla siebie i swej rodziny. Wskazując na przepisy 96 ust. 1 pkt 4 i art. 35 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2005, Nr 167, poz. 1398 z późn. zm.) podniósł, że w przedmiotowej sprawie powoda nie obciążają żadne koszty sądowe, na które składałyby się opłaty lub wydatki, co uzasadniało oddalenie jego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych.

Sąd Rejonowy przyznał wynagrodzenie pełnomocnikowi ustanowionemu dla powoda z urzędu na podstawie art. 22³ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z § 11 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 5 w zw. § 2 ust. 3 z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, zaskarżając wyrok w części, tj. w punkcie 2 i wnosząc o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w zakresie pkt 2 oraz zasądzenie na rzecz pełnomocnika z urzędu powoda kosztów zastępstwa procesowego w II instancji, które nie zostały pokryte w całości ani w części przez powoda ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji, przy uwzględnieniu kosztów postępowania odwoławczego.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucono :

1. naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 471 k.c. poprzez jego niezastosowanie w niniejszej sprawie, a w konsekwencji brak ustalenia przez Sąd, że pozwany ponosi odpowiedzialność za nienależyte wykonanie zobowiązania, pomimo, że jest ono następstwem okoliczności, za które pozwany ponosi odpowiedzialność;

2. naruszenie przepisów prawa procesowego - art. 233 §1 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie dowolnej, a nie swobodnej oceny materiału dowodowego zebranego w niniejszej sprawie, co skutkowało błędnym uznaniem, że przedmiotowe roszczenie należało uznać za przedawnione.

W uzasadnieniu powód wskazał, że pozwany nie wykonał ciężącego na nim zobowiązania polegającego na zawiadomieniu o przysługującym powodowi prawie z należytą starannością. Pozwany działając przez Zarząd spółki poinformował powoda, że odbiór przez niego akcji pracowniczych jest niemożliwy i powód nie ma do nich praw. Ponadto pozwany nie wyznaczył dodatkowego terminu dla osób, które ze względu na niezawinione przez nie okoliczności nie były w stanie odebrać akcji pracowniczych w pierwotnie zakreślonych terminach.

Apelujący wskazał również, że Sąd błędnie uznał, że podstawę dochodzonych przez powoda roszczeń stanowią przepisy prawa pracy, a w konsekwencji nieprawidłowo stwierdził, że przedmiotowe roszczenie ulega przedawnieniu zgodnie z przepisami kodeksu pracy tj. art. 291 § 1 k.p., a nie zgodnie z art. 118 k.c. w zw. z art. 471 k.c.

Uwzględnienie powyższych okoliczności przez Sąd, powinno skutkować uznaniem, że pozwany ponosi odpowiedzialność za nienależyte wykonanie zobowiązania oraz że przedmiotowe roszczenie nie uległo przedawnieniu.

Zdaniem strony apelującej przy ocenie dowodów zebranych w niniejszej sprawie Sąd dopuścił się naruszenia zasad prowadzenia postępowania dowodowego i analizy zebranego materiału.

Sąd w niniejszej sprawie dokonał jedynie pobieżnej oceny zeznań powoda, gdyż Sąd pominął całkowicie okoliczność, że powód jest osobą nieporadną w kwestiach prawnych, co wyraźnie wynikało z przeprowadzonego przez Sąd przesłuchania powoda na rozprawie. Powód nie wiedział zatem, jakie dokładnie roszczenie mu przysługuje. Powód dopiero w 2013 r. powziął informacje o przysługującym mu wobec pozwanego roszczeniu odszkodowawczym. Wskazał nadto, że nie miał on również możliwości wykonania przysługującego mu prawa przez pełnomocnika.

Strona apelująca nadto wskazała, że pozwany udzielił powodowi błędnej informacji o braku przysługującego powodowi uprawnienia, w związku z tym powód nie wiedział, że przysługuje mu jakiegokolwiek roszczenie w tym zakresie i zarzuciła, że w niniejszej sprawie Sąd dokumenty w postaci wypisu z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, karty informacyjnej leczenia szpitalnego, które świadczyły o tym, że powód z uwagi na swój stan zdrowia nie miał możliwości odbioru akcji w zakreślonym terminie.

Reasumując w ocenie strony apelującej Sąd błędnie uznał, że przedmiotowe roszczenie należało uznać za bezzasadne, jako przedawnione.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Ustalenia stanowiące podstawę zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego są prawidłowe, a Sąd Okręgowy przyjmuje je jako podstawę także własnego rozstrzygnięcia. W pełnej rozciągłości podziela również rozważania prawne. W ocenie Sądu drugiej instancji nie zaistniały także przesłanki skutkujące nieważnością postępowania.

Podniesione przez apelującego zarówno zarzuty dotyczący naruszenia prawa procesowego jak i prawa materialnego są całkowicie bezzasadne.

W przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił, że podniesiony przez stronę pozwaną zarzut przedawnienia okazał się skuteczny, co skutkowało oddaleniem powództwa. Nie sposób zgodzić się z apelującym, który podnosząc zarzut niezastosowania w sprawie art. 471 k.c. argumentował, że podstawą roszczeń powoda w

przedmiotowej sprawie nie są przepisy prawa pracy, dlatego przedmiotowe roszczenie nie ulega przedawnieniu zgodnie z art. 291 k.p. a zgodnie z kodeksem cywilnym, tj. art. 118 k.c. w zw. z art. 471 k.c. Stanowisko strony apelującej jest sprzeczne z aktualną linią orzecniczą, w tym uchwałą 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2012 r. (sygn. akt I PZP 1/12 LEX nr 1227031) zgodnie z którą roszczenie o odszkodowanie od pracodawcy z tytułu utraty prawa do nieodpłatnego nabycia akcji ulega przedawnieniu na podstawie art. 291 § 1 k.p., gdyż jak wskazał Sąd Najwyższy „obowiązki pracodawcy w zakresie procedury nieodpłatnego udostępniania akcji wynikają ze stosunku pracy, bowiem mają samodzielną podstawę w ustawie i w tym znaczeniu są niezależne od umowy zawieranej przez Skarb Państwa z pracodawcą dla realizacji prawa pracowników do akcji”.

W przedmiotowej sprawie Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, że termin do nabywania nieodpłatnych akcji pracowniczych upłynął w dniu 24 listopada 2002 r. i wobec przyjęcia 3 – letniego terminu przedawnienia z art. 291 k.p. ocenił, że roszczenia powoda uległo przedawnieniu w dniu 25 listopada 2005 r. Za datę wymagalności roszczenia należało przyjąć dzień 25 listopada 2002 r. Jak bowiem wynika z komunikatu z dnia 6 listopada 2001 r. Zarząd Agencji (...) S.A. w W. prawo do nieodpłatnego nabywania akcji mogło być realizowane do dnia 24 listopada 2002 r. Jak wskazano w komunikacie, po tej dacie prawo do nieodpłatnego nabycia akcji wygasło (pkt. 6 komunikatu (...) SA k. 146). W świetle powyższego, brak uzasadnionych podstaw do przyjęcia za apelującym, że na początek biegu terminu przedawnienia roszczenia odszkodowawczego w przedmiotowej sprawie ma wpływ moment, w którym powód dowiedział się o utraconym prawie do akcji.

Sąd odwoławczy podziela również ocenę Sądu Rejonowego, że brak jest przepisów w ustawie z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz.U. Nr 118, poz. 561) i aktach wykonawczych do tej ustawy, które nakazywałyby stronie pozwanej wzywanie do nabywania akcji uprawnionych osób poprzez ich indywidualne powiadomienia bądź wyznaczania dodatkowych terminów osobom, które nie skorzystały z przysługującego im prawa w określonym terminie z przyczyn przez siebie niezawinionych. Odnosząc się zaś do kwestii podnoszonej przez powoda, że z powodu nieporadności prawnej powód nie miał możliwości wykonania przysługującego mu prawa przez pełnomocnika, wskazać należy, że okoliczności z jakiego powodu powód nie skorzystał z możliwości dokonania czynności prawnych czy to osobiście, czy przez pełnomocnika mają irrelevantne znaczenie prawne, nie miały bowiem one wpływu na bieg terminu przedawnienia.

Sąd odwoławczy w pełni podziela również ocenę Sądu I instancji, że w świetle powyższego bezzasadne jest również ewentualne roszczenie powoda o wynagrodzenie za umorzenie akcji na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia spółki Agencji (...) SA w W..

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy apelację powoda oddalił na podstawie art. 385 k.p.c.

Sąd Okręgowy przyznał ze środków Skarbu Państwa wynagrodzenie pełnomocnikowi powoda ustanowionego z urzędu, którego koszty nie zostały uiszczone w całości ani w części w postępowaniu apelacyjnym - na podstawie na podstawie art. 22³ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z § 4 ust. 1 - 3 w zw. z § 15 ust. 1 pkt. 2 w zw. z § 16 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2015 poz. 1805). Powyższe rozporządzenie ma zastosowanie w niniejszej sprawie na podstawie § 22 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2016 r. poz. 1715)

Monika Sawa Małgorzata Kosicka Bogumił Patulski